

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ 2013 ΧΗΜΕΙΑ ΘΕΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Επιμέλεια θεμάτων : Ιακωβίδης Ισίδωρος

ΘΕΜΑ 1^ο

Επιλέξτε τη σωστή απάντηση στις παρακάτω ερωτήσεις 1.1. έως 1.4.

1.1. Ποια τετράδα κβαντικών αριθμών αντιστοιχεί σε ηλεκτρόνιο της υποστιβάδας 2p ενός ατόμου:

α. 2, 0, 1, +¹/₂   **β.** 2, 1, 2, +¹/₂   **γ.** 2, 2, 1, +¹/₂   **δ.** 2, 1, 0, +¹/₂

Μονάδες 3

1.2. Ποιο από τα παρακάτω στοιχεία έχει τη μεγαλύτερη ατομική ακτίνα;

α. ⁸O   **β.** ¹⁰Ne   **γ.** ¹²Mg   **δ.** ¹⁴Si

Μονάδες 4

1.3. Ποιο από τα παρακάτω υδατικά διαλύματα είναι βασικό;

α. Διάλυμα NH₄Cl   **β.** Διάλυμα NaNO₃
γ. Διάλυμα HCOOH   **δ.** Διάλυμα Na₂CO₃

Μονάδες 4

1.4. Ποια από τις παρακάτω ενώσεις οξειδώνεται σε οξύ;

α. 2-προπανόλη ((CH₃)₂CH-OH)   **β.** προπανόνη ((CH₃)₂C=O)
γ. ισοβουτυλική αλκοόλη ((CH₃)₂CH-CH₂-OH)   **δ.** φαινόλη (C₆H₅OH)

Μονάδες 4

Να χαρακτηρίσετε καθεμιά από τις παρακάτω προτάσεις 1.5 έως 1.9 ως Σωστή ή Λανθασμένη:

1.5. Η ηλεκτρονιακή δομή του ιόντος ²⁶Fe²⁺ στη θεμελιώδη κατάσταση είναι 1s² 2s² 2p⁶ 3s² 3p⁶ 3d⁴ 4s²

1.6. Κατά τον υβριδισμό ενός s τροχιακού και τριών p τροχιακών σχηματίζονται τέσσερα ισότιμα sp³ υβριδικά τροχιακά.

- 1.7.** Στο μόριο της φορμαλδεΐδης ($\text{H}_2\text{C}=\text{O}$) περιέχονται 3 σ και 1 π δεσμοί.
- 1.8.** Από την ανάμιξη διαλύματος CH_3COOH 0,1 M με διάλυμα NaOH 0,1 M, με αναλογία όγκων 2:1 αντίστοιχα προκύπτει ρυθμιστικό διάλυμα.
- 1.9.** Κατά την ογκομέτρηση υδατικού διαλύματος HClO με πρότυπο διάλυμα NaOH 0,1 M, το ογκομετρούμενο διάλυμα στο ισοδύναμο σημείο έχει $\text{pH} > 7$.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 2^ο

- 2.1. α)** Πως ορίζεται η ενέργεια πρώτου ιοντισμού ενός στοιχείου;
β) Να συγκρίνετε τις ενέργειες πρώτου ιοντισμού των στοιχείων ${}_{17}\text{Cl}$ και ${}_{19}\text{K}$ αιτιολογώντας την απάντησή σας.

Μονάδες 7

- 2.2.** Ένα υδατικό διάλυμα περιέχει ασθενές μονοπρωτικό οξύ HA με συγκέντρωση 0,1 M. Η σταθερά ιοντισμού του HA είναι $K_a = 10^{-4}$ και η θερμοκρασία του διαλύματος σταθερή. Να σημειώσετε (χωρίς αιτιολόγηση) πως θα μεταβληθεί (δηλαδή αυξάνεται, ελαττώνεται ή παραμένει σταθερό) το pH του διαλύματος και ο βαθμός ιοντισμού του HA αν στο υδατικό διάλυμα αυτό γίνει ξεχωριστά καθεμία από τις παρακάτω μεταβολές:
- α)** διαβιβασθεί αέριο HCl .
β) διαλυθεί ποσότητα στερεού NaOH .
γ) προστεθεί υδατικό διάλυμα NaCl .
δ) διαλυθεί ποσότητα του άλατος NaA .

Μονάδες 8

- 2.3.** Να συμπληρώσετε τις χημικές εξισώσεις των παρακάτω αντιδράσεων :
- α)** $\text{CH}_3\text{-CH}_2\text{-CH(Br)-CH}_3 + \text{NaOH}$ (αλκοολικό διάλυμα) $\rightarrow$ (κύριο προϊόν)
β) $\text{CH}_3\text{-CH}_2\text{-C}\equiv\text{CH} + \text{Br}_2$ (περίσσεια) $\rightarrow$
γ) $\text{CH}_3\text{-CH}_2\text{-CH}_2\text{-CH}_2\text{-OH} + \text{KMnO}_4$ (περίσσεια) + $\text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow$ (κύριο προϊόν)
δ) πολυμερισμός $\text{CH}_2=\text{CH-C(CH}_3)=\text{CH}_2 \rightarrow$ (κύριο προϊόν)
ε) $\text{HC}\equiv\text{CH} + \text{CuCl}$ (περίσσεια) + $\text{NH}_3 \rightarrow$ (κύριο προϊόν)

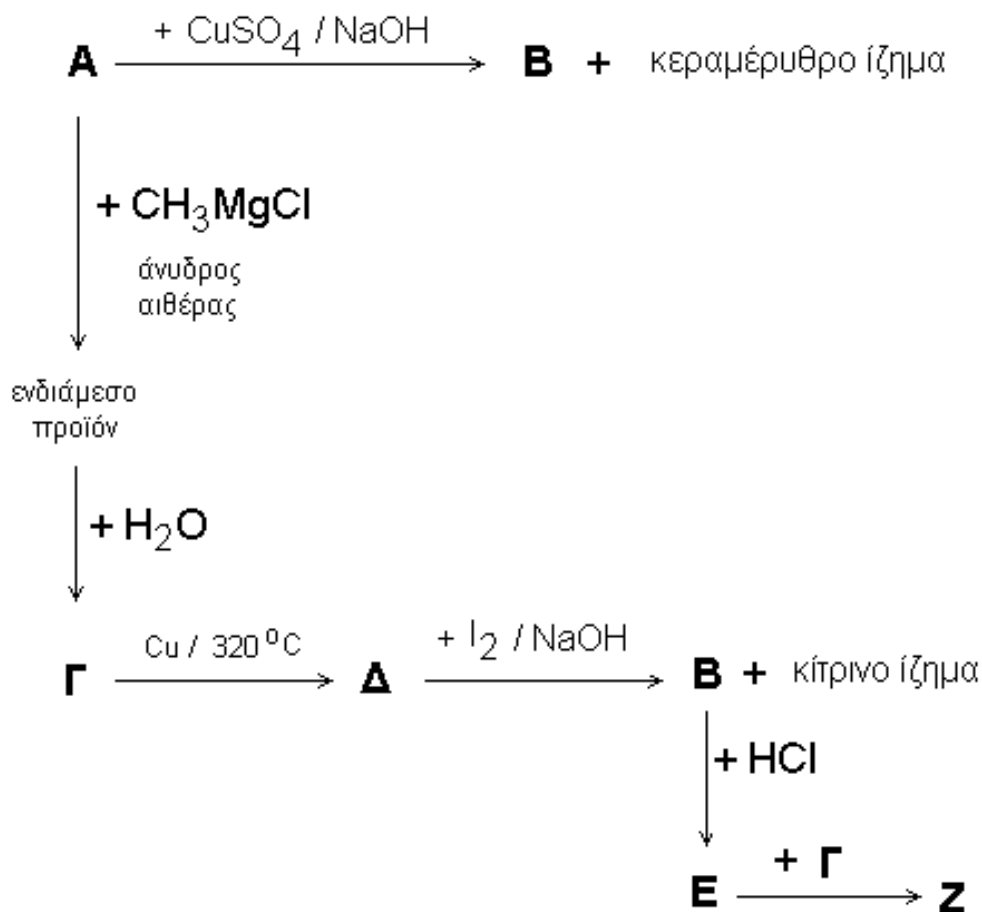
Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 3^ο

0,6 g του οξέος **E** του παρακάτω σχήματος, απαιτούν για πλήρη εξουδετέρωση 50 mL διαλύματος NaOH 0,2 M. Το διάλυμα που προκύπτει από την εξουδετέρωση έχει όγκο 50 mL και pH = 8,5.

α) Να προσδιοριστούν οι συντακτικοί τύποι των οργανικών ενώσεων **A, B, Γ, Δ, E, Z**.

Μονάδες 18

β) Να υπολογιστεί η σταθερά ιοντισμού του οξέος **E**.

Μονάδες 7

ΑΚΑΔΗΜΟΣ

Γ.Κορδύλη 1 & Οθωρος-Μαρούσι

Τηλ. Κέντρο: 210-61.24.000, <http://www.akadimos.gr>

Δίνεται: η θερμοκρασία των διαλυμάτων είναι 25 °C. Για το νερό $K_w=10^{-14}$.

Για τη λύση του προβλήματος να χρησιμοποιηθούν οι κατάλληλες προσεγγίσεις.

ΘΕΜΑ 4ο

Υδατικό διάλυμα **Δ1** που περιέχει NH_3 και NaOH έχει $\text{pH}= 13$. Για την εξουδετέρωση 50 mL του **Δ1** χρειάστηκαν 20 mL διαλύματος HCl 0,5 M. Το διάλυμα που προέκυψε από την εξουδετέρωση αραιώθηκε με προσθήκη νερού οπότε προέκυψε διάλυμα **Δ2** όγκου 500 mL.

α) Να υπολογιστούν οι ποσότητες των δύο βάσεων, εκφρασμένες σε mol, που περιέχονται σε 50 mL του **Δ1**.

Μονάδες 6

β) Να υπολογιστεί ο βαθμός ιοντισμού της NH_3 στο διάλυμα **Δ1**.

Μονάδες 6

γ) Να υπολογιστεί το pH του διαλύματος **Δ2**.

Μονάδες 6

δ) 100 mL του **Δ1** αναμιγνύονται με 75 mL διαλύματος HCl 0,2 M, οπότε προκύπτει διάλυμα **Δ3**. Να υπολογιστεί το pH του διαλύματος **Δ3**.

Μονάδες 7

Δίνονται: Η θερμοκρασία όλων των διαλυμάτων είναι 25 °C.

Στους 25 °C για την NH_3 είναι $K_b= 10^{-5}$, για το νερό $K_w= 10^{-14}$.

Για τη λύση του προβλήματος να χρησιμοποιηθούν οι κατάλληλες προσεγγίσεις.